

Et nytt europeisk strømmnett og norsk «reservekraft» er viktige forutsetninger for at EU kan nå fornybarhetsmålene for 2020. Men dette må tilpasses behovet for sikker strømforsyning i Norge.

Grønnere Europa med norsk støtte

INNLEGG Energi

For få dager siden, 17. november, lanserte Europakommisjonen sin nye plan for å knytte det europeiske strømmettet sammen for å møte behovet for fornybar energi. Et nytt nettverk av «elektrisitetsveier» skal igangsettes innen 2020. Energimarkedene i Europa er nå for nasjonale og for lite transparente, og implementeringen av fornybar energi og energieffektivitet skjer for sakte, ifølge kommisjonen.

Den nye planen for europeisk infrastruktur er en del av EUs nye energistrategi, og vil være hovedpunkt på EU-toppmøtet i februar neste år. Kommisjonen vil lansere konkrete lovforslag i løpet av 2011, lovforslag som kan være EØS-relevante og dermed bindende for Norge.

Nordsjøen prioriteres helt øverst. Kommisjonen foreslår å integrere vindkraft i Nordsjøen med forbruk i Sentral-Europa, og lagring i vannmagasiner i Norden og Alpene. Det vil si å holde tilbake vannkraften når det blåser mye, for så å bruke denne som «back-up» når det blåser for lite. På lang sikt foreslås etablering av flere «motorveier for strøm», og det anses som sentralt at disse går innom Norge og Norden. Dette gir muligheter for norsk verdiskapning og gode klimaløsninger.

Konsultere og kompensere

Samtidig som behovet for fornybar kraft øker, protesteres det over hele Europa mot infrastrukturbygging, enten det gjelder høyspentmaster eller vindmøller. For å sikre utbyggingen av et europeisk strøm-



FORSLAG. Statnett har foreslått flere tiltak for Europakommisjonen, ifølge konsernsjef Auke Lont.

nett foreslår Europakommisjonen en ny kompensasjonsordning for dem som blir berørt av infrastrukturbygging. Berørte skal også involveres mer aktivt i beslutningsprosessen gjennom en ny og utvidet konsultasjonsmekanisme i forkant.

Avveininger mellom landskapsinngrep på den ene siden og forsyningssikkerhet, fornybarsatsing, klimamålsettinger og næringsutvikling på den andre siden er vanskelige. Statnett har i denne sammenheng foreslått flere tiltak for Europakommisjonen.

Et grønt batteri

Den store nye muligheten for Norge er å bruke våre vannmagasiner i et samspill med ny vindbasert energiproduksjon i europeisk sammenheng. De storstilte planene om utbygging av vindkraft på kontinentet kan bidra til å nå EU-målene om 20 prosent reduksjon av klimagasene og 20 prosent fornybarandel i energiforbruket innen 2020. Med økende grad av vindkraft på kontinentet øker også behovet for gode reserveordninger – «back-up» – for å levere når det er vindstille – og for å motta når det blåser for mye.

Totalt utgjør Norges andel om lag 50 prosent av all vannmagasinkapasitet i Europa. Vi sitter på en stor ressurs i europeisk



TILTAK. EUs energikommisær Günther Oettinger la nylig frem Europakommisjonens energistrategi frem mot 2020. Foto: /AP/Scanpix

målestokk. Potensialet for verdiskaping på norsk side er dermed stort. For å realisere dette vil det være behov for å øke overføringskapasiteten mellom Norge og Europa

Tilgang til g midler

Samspillet mellom Norge og EU forsterkes av EUs satsing på å utvikle gode «lagringsmetoder» for fornybar energi, gjennom vannkraft. Mye vil skje gjennom EUs forsknings- og innovasjonsprogrammer, der Norge allerede deltar gjennom EØS-avtalen.

Kommisjonen vil nå fokusere på prosjekter som har en europeisk merverdi. Det vil si at det legges vekt på forsyningssikkerhet, markedsintegrasjon og bærekraft i prioriteringen.

EØS-avtalens intensjon er å gi Norge full deltakelse i det indre marked, også når det gjelder energi. Vi burde derfor ha full

adgang til deltakelse til disse nye midlene og institusjonene. Det har vi ikke i kommisjonens

Vårt bidrag til et grønnere Europa vil i første rekke være å etablere nye strømkabelforbindelser til omkringliggende land

forslag. Dette krever en aktiv tilnærming fra norske myndigheter framover.

Det skal ikke stå på Statnett

Vårt bidrag til et grønnere Europa vil i første rekke være å etablere nye strømkabelforbindelser til omkringliggende land. Vi må ta utgangspunkt i hva

Norge kan tilby av strøm, uten at det går ut over forsyningssikkerheten i Norge. Her må forsyningssikkerhet, verdiskapning og klima gå hånd i hånd. At det er mulig ble blant annet vist 6. februar i år da det var ekstremt kaldt i Norge og forbruket rekordhøyt. Denne dagen importerte vi strøm fra Sverige og Danmark og eksporterte denne delvis videre til Nederland. Importen fra Danmark skyldtes et overskudd (!) av dansk vindkraft grunnet stor kraftvarmeproduksjon og sterk vind. Det er viktig at denne balansen opprettholdes i fortsettelsen. Det må bli en moderat og trinnvis utbygging av utenlandskabler, tilpasset behovene i det norske systemet.

■ Auke Lont er konsernsjef i Statnett, som åpnet sitt EU-kontor i Brussel 18. november.

NYHET!



Nå kan du kjøpe papiravisen Dagens Næringsliv til iPhone og iPad fra AppStore.



DagensNæringsliv